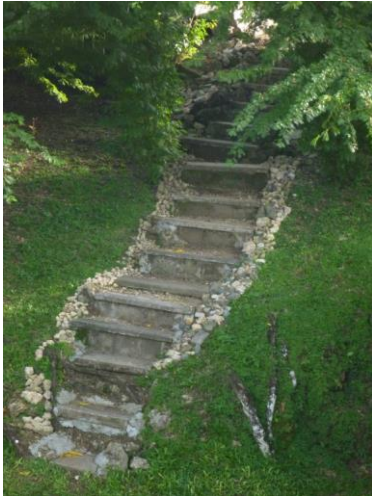

Ukarumpa Marraskuu 2017

Wewakin aluekeskuksen yhdet portaat

Haasteita

Oli ilo tavata lähetysväkeä loppukesästä ja iloita yhdessä uratinkielisestä Uudesta testamentista. Saarnatkin menivät ok. Tänne tullessa tunsin ikäni entistä selvemmin. Pitkät lennot ja kulttuurista toiseen siirtyminen vievät aikaa. Valmistelin 1.-2. Tessalonikalaiskirjeen ja Jaakobin kirjeen lukujen 1-2 käännöskonsulttitarkastusta kwomtari-kielelle. En osaa sitä itse, vaan tiimi antoi minulle takaisin-käännöksen englanniksi ja sitä sitten vertasin muihin käännöksiin (pari englanniksi, suomeksi ja pidginiksi.)

Käännös käyttää paljon paikallisia sanontoja ja niistä piti tehdä lisäkysymyksiä. He "lepäävät Jumalan puheessa", kun on kyse tuomiosta. Kyse on, harvinaista kyllä, sarkasmista. Se ei välity kulttuurirajan

yli, vaan minä ulkopuolisena ajattelin oikeaa lepoa, kun he tarkoittavat päivävastaista. He "häpeävät johtajaa", kun osoittavat hänelle kunnioitusta (siinä on kyllä yhteyksiä - jos tekee tyhmyyksiä, niin johtaja antaa kyllä aihehtakin hävetä). Tiimi oli hidas, mutta kärsivällinen ja huumorintajuinen ja heidän kanssaan oli ilo työskennellä kolme viikkoa.

Kuvassa Murray Honsberger (Kanada) ja Josep Sandaunin maakunnasta.

Oma tiimini sen sijaan aiheutti taas harmaita hiuksia. Toisen kääntäjän mielestä olin saita ja hän vaati minua maksamaan hänen BTA (PUG:n kansalliset raamatunkääntäjät) - konferenssimatkastaan merkittävän osan. Päädyin maksamaan jotain, mutta näitä suunnittelemtomia ja siksi budjetoimattomia menoja ei voi usein hyväksyä. Nyt ajattelin, että kääntäjä teki viime vuonna niin paljon Uuden testamentin käyttöönottojuhlan hyväksi, että pääsköön paistattelemaan hetken kunniaassa, kun meidän käännöksemme on ainut parin viime vuoden sisällä valmistunut BTA:n tiimin Uusi testamentti. Kuva siitä oli BTA:n vuosikertomuksessa, ja konferenssin kangasjulisteeissa oli uratväkeä lukemassa ko. kirjaa. Konferenssissa heidän johtajansa sanoi, että raamatunkäännöstyön rahoituksen on aika siirtyä ulkomaalaisilta PUG:n kirkoille. Ajatus on hieno, vaikka toteutumisen saattaa kestää.

Mielipahani kesti aika pitkään. Tuntui, että korkeaa työmotivaatiotani käytetään hyväksi ja tarkoituksella aiheutetaan omantunnon tuskia. Kääntäjä pyysi anteeksi, kun itkin puhelimesta pahaa oloani. Toisaalta kriisi auttoi minua irtautumaan urat-projektista. Ensi vuonna teemme yhteistyötä vähemmän. Jos saamme rahoituksen Uuden testamentin äänittämiseksi, niin se tehdään syksyllä 2018. Toinen kääntäjä halusi, että käyn kylässä vielä kahdesti, ensin jakamassa pois omaisuuteni

(jota ei ole kovin paljon) ja sitten erikseen sanomassa hyvästit. Niin en tee, sillä kun talo on putsattu tavaroistani, niin asuminen muuttuu liian hankalaksi.

Palasin Ukarumpaan 31.10. pari viikoksi viimeistelemään urat-pidgin-englanti - sanakirjaa painokuntoon. Yllättävän iso urakka se oli vieläkin, sillä sanakirjassa on yksityiskohtia paljon ja automaattinen siirto-ohjelma sanakirjasta Word-tiedostoksi toimi pääasiassa hyvin, mutta piilotti satunnaisesti tietoa. Siinä sitten kävin 400 sivua läpi ja yritin löytää piilossa olevat tiedot. Tarvitsin myös julkaisuluvan. Ensimmäinen pdf-tiedosto oli niin turvallinen, ettei kukaan pystynyt lisäämään vaadittuja allekirjoituksia. Siirryin takaisin word-tiedostoon, ja luvat tulivat. Painaminen maksaa yli 2300 dollaria ja kirjaa tullaan myymään alle puoleen hintaan. Käännös- ja kielityö ovat surkeita bisneksiä, mutta toivon mukaan sanakirja vahvistaa urat-kieltä. Ainakin se on nyt jossain määrin dokumentoitu, kun sanakirjassa on paljon esimerkkilauseita. Sanakirjan avulla myös nuorempi sukupolvi, joka ei puhu uratia hyvin, saattaa pystyä lukemaan Uutta testamenttia. Ilouutinen on sekin, että kahdessa kylässä on alkanut aikuisten lukutaitokurssi. Sen sijaan adaptaatio ykkösmurteelle jää tekemättä. Sille ei löytynyt tekijöitä.

15.11. lennän pääkaupungin kautta Wewakiin käännöskonsultiksi OBT-koeprojektiin, jossa käännetään noin 10 Raamatun kertomusta suullisesti tietokoneelle kuuntelemalla vain pidginin- ja englanninkielisiä ääni-Raamattuja. En ole itse kovin hyvä oppimaan ja muistamaan kuulemaani, ja vaikka PUG:ssa on vallalla suullinen kulttuuri (Suomessa kirjallinen), niin ei heidänkään ole ihan helppo muistaa itselleen vieraita tarinoita. Jos kielen rakenne vielä poikkeaa oleellisesti lähtökielestä, niin haasteita riittää. Todennäköisesti sanajärjestykskin on toinen, pidginiksi sanotaan ”minä syön banaania”, mutta kwomtariksi ”minä banaania syön”. Lupa äänitteiden käyttöön tuli vasta 25.10. ja sen jälkeen piti ostaa tietokoneet, varata lennot, kutsua osallistujat, hankkia heille ruokaa... Näistä minä en tee mitään, vaan ne jakautuvat projektin johdolle (amerikkalaiset Gary ja Denise Abbas, Sam Smucker). Itse alan opetella omaa rooliani, kun Intiassa ko. metodologia seurannut käännöskonsultti Pat Edmiston USA:sta demonstroi sitä minulle ja Johnstead-nimiselle kansalliselle konsultille. Hieman hirvittää, miten kaikki sujuu, sillä opettelemme kaikki yhdessä uutta menetelmää, eikä meistä konsulteista kukaan osaa ko. kolmea kieltä, joista osallistujat tulevat.

Palaan Ukarumpaan 5.12., kolme päivää ennen kurssin loppua, jotta ehdin Suomen 100-vuotisjuhliin. Syömme silloin suomalaisten joukolla yhteisen, itse maksamamme aterian Ukarumpan koulutuskeskuksessa.

Hilkka

Hilkka Arminen p. +675-7268 7104
SIL P.O.Box 1(99)
Ukarumpa EHP 444
Papua New Guinea
h.arminen@sil.org.pg

Raamatunkäännöstyössä Papua-Uusi-Guineassa vuodesta 1997, uratinkielen parissa 2001 alkaen.

Toivo. Yhteistyö. Muutos.

Kristillinen sanoma toivosta, uskosta ja lähimmäisenrakkaudesta on ollut työmme lähtökohta jo lähes 160 vuotta. Tule mukaan rakentamaan oikeudenmukaista ja inhimillistä maailmaa.

Tue työtämme:

IBAN: FI38 8000 1400 1611 30
BIC: DABAFIHH, viestiksi työntekijän nimi.